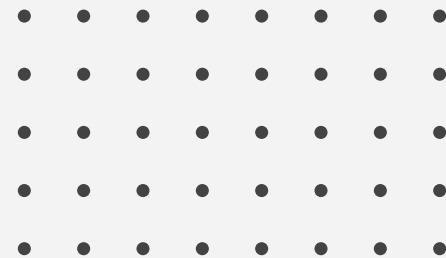

Википодаци

База слободног знања

„Замислите свет у коме свака особа има
приступ целокупном људском знању. То
је оно шта ми радимо.”

–Џими Вејлс

ГЛАМ програм

Шта је ГЛАМ програм и како доприноси дигитализацији
културног наслеђа

Википодаци

Шта су Википодаци, ко може да их уређује, од чега су
састављени

Примена Википодатака

Како се применом Википодатака мења начин
коришћења база података

Википодаци и култура

Како можемо уређивањем Википодатака допринети
очувању података о културним знаменитостима и
личностима на интернету?

01

02

03

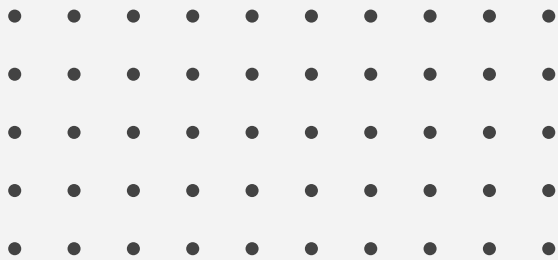
04

01

ГЛАМ програм

Програм сарадње са институцијама културе

Мисија: Креирање и унапређење доступности ризнице наслеђа светске културне баштине

Реализацијом програма, ствара се вредност новог садржаја који је од значаја за све учеснике.

Децентрализација активности - Активности су распоређене по свим градовима у Србији

Програм је остварио подршку Министарства културе и информисања Републике Србије

Модели сарадње

1. Ослобађање садржаја
2. Дигитализација
3. Википедијанац стажиста
4. Уређивачки маратони
5. QRпедијини QRкодови

02

Википодаци

Сазнајте шта су Википодаци, од чега су сачињени
и ко све може да их уређује

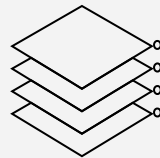

Википодаци

Централно спремиште структуриране базе података, које представља подршку другим Вики пројектима.

Вишејезички пројекат који може свако да уређује. Вишејезичност омогућује да подаци унети на једном језику одмах буду доступни на свим језицима.

Секундарна база података која не чува само исказе, већ и њихове изворе, као и везе до других исказа.

ОСНОВНИ ПОЈМОВИ:

- **Ставке (Items)** - Било који појам у Википодацима (предмет, место, институција, особа...) Означава се латиничним словом **Q**;
- **Назив (Label)** - Општеприхваћени назив одређене ставке;
- **Опис (Description)** - Кратак опис ставке на коју се односи;
- **Псеудоним (Aliases)** - Други/алтернативни назив за ставку;
- **Својства (Properties)** - Специфична врста података карактеристична за релевантну ставку. Означава се латиничним словом **P**;
- **Изјаве (Statements)** - Изјавама се детаљно описују карактеристике ставке. Састоје се од **својстава** и **вредности**.
- **Вредност (Value)** - Чињеница или "литерал" за одређену изјаву;
- **Везе** - Повезаност ставки са спољашњим базама података може бити интерна (**интервики линкови**) и спољашња (**идентификатор**)

Слика 1. Визуелни приказ основних појмова на Википодацима

The image shows a Wikidata page for Douglas Adams (Q42) with several annotations in red boxes pointing to specific parts of the interface:

- Назив (Label):** Points to the main title "Douglas Adams (Q42)".
- Опис (Description):** Points to the text "English writer and humorist".
- Псеудоним (Aliases):** Points to the text "Douglas Noël Adams | Douglas Noel Adams".
- Вредност (Value):** Points to the text "St John's College" in the "educated at" statement.
- Квалификатори (Qualifiers):** Points to the table of qualifiers for the "St John's College" statement, including "end time", "academic major", "academic degree", and "start time".
- Референце (Opened references):** Points to the "2 references" section, specifically the reference from "Encyclopædia Britannica Online".
- Недостатак референци:** Points to the "0 references" section for the "Brentwood School" statement.
- Својства (Properties):** Points to the "educated at" property label.
- Позиција (Rank):** Points to the "2 references" section.
- Група својстава (Statement group):** Points to the "educated at" statement group.

The Wikidata page content includes:

Douglas Adams (Q42)

English writer and humorist

Douglas Noël Adams | Douglas Noel Adams

[In more languages](#)

Statements

educated at

end time	1974
academic major	English literature
academic degree	Bachelor of Arts
start time	1971

▼ 2 references

stated in	Encyclopædia Britannica Online
reference URL	http://www.nndb.com/people/731000023662
original language of work	English
retrieved	7 December 2013
publisher	NNDB
title	Douglas Adams (English)

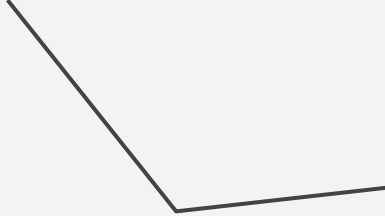
+ add reference

Brentwood School

end time	1970
start time	1959

► 0 references

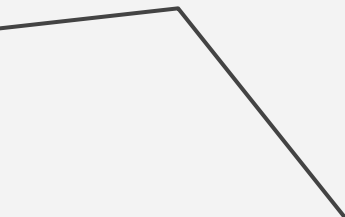
+ add statement

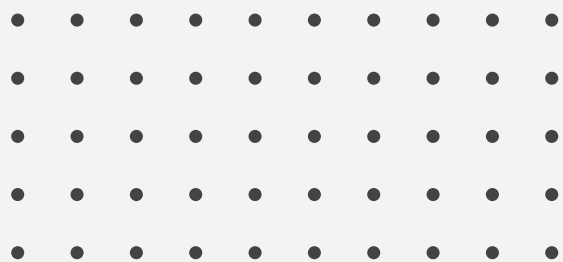

03

Примена Википодатака

Како се применом Википодатака мења начин коришћења база података
и олакшава рад на Викимедијиним пројектима

Примена Википодатака

- Повезивање Википодатака са осталим Вики пројектима омогућава аутоматско ажурирање информација на свим пројектима променом информације на једној платформи - Википодацима.
- Википодаци тренутно садрже 88.677.917 ставки, а чак 1.253.755.981 измена је направљена од зачетка пројекта и њихов број се свакодневно повећава чиме чини једну од највећих база слободног знања на свету.
- Њихова примена у стручним софтверима за израду научних анализа се константно повећава (GeoDashboard, Graph Builder), али и у програмима и апликацијама за свакодневну употребу попут Histopedia.

SPARQL

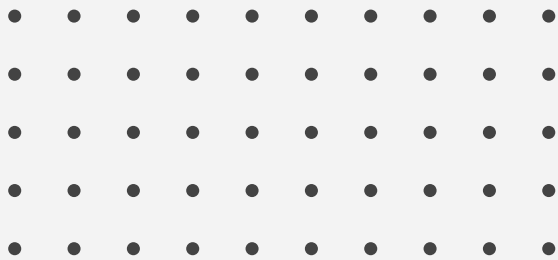
- SPARQL - SPARQL Protocol and RDF Query Language
- Википодаци важну улогу имају у SPARQL програму обезбеђивањем базе слободних података.
- SPARQL омогућава:
 - једноставније извршење задатих упита,
 - извлачење вредности из структурираних и полу-структурираних података,
 - Истраживање структуре података,
 - Спајање података из различитих база,
 - Трансформацију РДФ података из једног језика у други.
- Уређивањем, допуњавањем и редовним ажурирањем података ћемо добити релевантне резултате задатих упита.

04

Википодаци и култура

Зашто је битно уређивање Википодатака за
очување културног наслеђа?

Википодаци и ГЛАМ програм

- Повезивање Википодатака са Програмом сарадње са институцијама културе, ГЛАМ програмом, доприноси првенствено квантитативном и квалитативном побољшању података, релевантним изворима, али и спајањем постојећих база података са Википодацима.
- Бројне установе културе поседују своје базе података, које су користиле за редовне извештаје, истраживања, праћење података, а које могу знатно допринети бољој покривености ове области на Википодацима.
- Међуповезивањем Википодатака и Викимедијиних пројеката се на значајан начин унапређује ажурност информација које се налазе на сестринским пројектима попут Википедије и Викимедијине оставе.

Како можете допринети?

Википодаци, као ни остали Викимедијини пројекти, не би постојали без бројних вредних уредника и њихове жеље за повећањем слободног знања.

Како бисмо унапредили број и квалитет информација на Википодацима, позивамо вас да нам се придружите у унапређивању постојећих ставки, додавањем нових својстава и вредности о институцијама културе, познатим уметницима, уметничким правцима и делима.

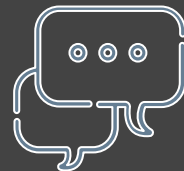
Хвала на пажњи!

За сва додатна питања, обратите се на:

gorana.gomirac@vikimedija.org,

060/74-54-772 или

Странице на разговор на Вики пројектима корисника **Gorana Gomirac (VMRS)**

Напомена о ауторским правима:

- *Data model in Wikidata by Charlie Kraitschmar (WMDE) (Own work) [CC0], via Wikimedia Commons.*
- *Wikidata heart logo.svg by David Abián, CC0 1.0 Universal Public Domain Dedication via Wikimedia Commons.*
- *Wikimedia-logo-new.png by MarkoPro, Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0 International via Wikimedia Commons*